

LBRIS

We know
books

Pr. Constantin NECULA

FĂRĂ DE EL, PIERIM...

Gânduri și încredințări

Apare cu binecuvântarea
ÎPS Dr. Laurențiu STREZA,
Mitropolitul Ardealului

Agnos
Sibiu – 2024

Textele din acest volum au văzut lumina tiparului în ziarele *Lumina*, *Tribuna* (Sibiu), *Frontiera* (București), *Iisus Biruitorul* (Sibiu) și *Gazeta de Nord-Vest* (Satu Mare), precum și pe portalul *Doxologia* (Agenția de Știri a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei), în anul 2022.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NECULA, CONSTANTIN

Fără de El, pierim.... : Gânduri și încredințări /

pr. Constantin Necula. - Sibiu : Agnos, 2023

ISBN 978-606-053-074-9

2

Editura *Agnos* – Sibiu
tel.: 0745/679038; 0766/530777
e-mail: editura_agnos@yahoo.com

Cuprins

<i>Gând la propovăduiri</i>	9
G Â N D U R I	
Fără de El, pierim...	13
Pentru ce cugetați rele în cugetele voastre? (Matei 9, 1-8)	16
Cu adevărat Tu ești Fiul lui Dumnezeu (Matei 14, 22-34)	20
Dacă ați avea credință cât un grăunte de muștar... (Matei 17, 14- 23)	25
Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești? (Matei 8, 28-34)	30
Credeți că pot să fac Eu aceasta? (Matei 9, 27-35)	35
...Asemănatu-s-a Împărăția cerurilor omului împărat (Matei 18, 23-35)	39
Și, șezând în corabie, învăța din ea mulțimile... (Luca 5, 1-11)	43
Oricine voiește să vină după Mine... (Marcu 8, 34-38; 9, 1)	47
Duminică, Cruce, Biserică	51
Pâine și Lumină (Matei 14, 14-22)	55
Alungarea noastră din Rai (Matei 6, 14-21)	60

Când smerenia se înveșmântează în pocăință?	64
A înviat! Nu este aici! (Marcu 15, 42-47; 16, 1-12)	69
Cu Sfinții pe moarte călcând	74
Toma, Sfântul Apostol pe care n-ai cum nu-l iubi (Ioan 20, 19-31)	79
Ziua Lor și zilele noastre	84
Întrebările tinerilor (Matei 19, 16-26)	89
Dă-Mi să beau (Ioan 4, 5-42)	94
Nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău (Luca 15, 11-32)	98
Dacă lumina care e în tine este întuneric...	103
I-au pus numele Iisus, cum a fost numit de înger mai înainte de a Se zămislî în pânțece (Luca 2, 21)	107
O femeie în „sesiune” de examene la Hristos (Matei 15, 21-28)	112
Venind, îl voi vindeca... (Matei 8, 5-13)	117
Pentru ce noi nu am putut să-l izgonim? (Marcu 9, 17-32)	122
Libertatea de a fi a lui Dumnezeu (Ioan 17, 1-13)	127
Și celor care stăteau în umbra și latura morții lumina le-a răsărit (Matei 4, 16)	132
Doi oameni s-au suit la templu ca să se roage... (Luca 18, 10-14)	136
Urmarea lui Hristos (Ioan 1, 43-51)	140
Și a căzut la picioarele Lui, mulțumindu-I (Luca 17, 11-19)	144

Și intrând iarăși în Capernaum... (Marcu 2, 1-12)	148
Și îndată a văzut și mergea după El, slăvind pe Dumnezeu (Luca 18, 35-43)	153
Înfricoșătoarea Judecată de Acum!	157
Vino și Te sălășluiește întru noi!...	161
Și căuta să vadă cine este Iisus (Luca 19, 1-10)	166
Căci la ce-i folosește omului să câștige lumea toată și să-și piardă sufletul? (Marcu 8, 34-38; 9, 1)	170
<i>Ne strileaiete! Hrestos Voscres! Vo istone Voscres!</i>	175

ÎNCREȘINȚĂRI

Cu moartea pe moarte călcând...	181
Setea de Înviere, foamea de nemurire	184
Faceți loc, trec curajoșii României!	188
Homo abscondibus	191
Moartea, ca un Bine mai mare	194
Singur, între puțini...	197
Depresia spirituală	200
Secolul Însingurării	203
Omul cu personalitatea răvășită	206
Limanul cel mai presus de lume	209
Nu subestima niciodată prostia omenească	212
Anestezierea estetică a Lumii	215
Punct și de la capăt	218

Că a venit blândete peste noi și vom fi pedepsiți (Psalmul 89, 12)	221
A vrut săracul să joace și a spart toba	224
Smerita cugetare	227
Ura expresivă, magnifica nedreptate	230
Superficialitatea informată	233
Dorul de Cer, dorul de Sfințenie	236
Ziua Copilăriei, oricine ai fi...	239
România între Ape	241
Crucile lor, ca o privire în ochii noștri	243

Gând la propovăduiri

Am învățat, în ultimii ani, că nu mai poate fi țintă propovăduirii omul încăpățânat să creadă mai mult în el decât în Dumnezeu. Mi-aduc aminte mereu de imaginea creată de Sfântul Maxim Mărturisitorul, care atrage atenția că dogmele sunt niște turnuri de întărire a cetăților de duh, ce ne sunt trăirile și învățăturile de credință în tâlcuirea lor cotidian-creștină. Și că atunci când Biserica este atacată, nu răspunsurile noastre omenești sunt soluția — de aceea Biserica nu are păreri și nu-și dă cu părerea —, ci întoarcerea la Cuvânt, la atitudinea Evangheliei. Care nu îngăduie vorbărie, ci cuvânt și făptuire luminoasă. De aici și nevoia de motivare în Dumnezeu a trăirilor noastre.

Atent și cu fragilitatea omului păcătos, textele pe care vi le propun în volumul acesta au însoțit perioada Pandemiei și acalmia — uneori prea mare — din perioada imediat următoare. Veți descoperi în carte o serie de predici publicate în ziarul *Tribuna* din Sibiu (în rubrica *Tribuna & Amvonul*) și *Gazeta de Nord-Vest* (Satu-Mare), *Frontiera* (revista Poliției de Frontieră) ori *Iisus Biruitorul* (Sibiu). O serie dintre le au fost publicate sau republicate pe platforma colegilor de la *Doxologia*. Mereu am încercat să scriu o serie de editoriale „altfel” și să aduc la îndemâna preoților, pentru predica de Duminică, o serie de idei. Atât. La fel ca în cazul rubricii

Zi de Zi (TVR), acolo unde am construit un mic, foarte mic amvon de încurajare în cuvinte simple, insule de gând liniștit. Pentru ca ziua să aibă final răutății ei. Mereu ancorat în inima mea și în puterea Scripturii. Sunt dator poate să explic de ce e nevoie de mai multă liniște în vremuri de genul acestora pe care le trăim. Unii dintre noi, foarte greu. De aceea am pus titlul cărții *Fără de El, pierim...*, în încercarea de a ne aduce aminte că Dumnezeu este Stăpânul Istoriei pe care o trăim. Și încă un Stăpân-Iubitor. Care nu ne părăsește doar pentru a îngădui celor care construiesc scenariile ori speculează pe seama evenimentelor — extrem de dureroase — lumii pentru a avea dreptatea lor, pentru a fi satisfăcuți în orgoliul lor de lideri de opinii ori creatori de curente ideologice.

Predicile își află rostul lor în mărturia istoriei ce o petrecem. Am încercat să refuz sufletului meu să lase să se întrevadă frustrările ori rănilile ce le-am văzut, moartea unor apropiați ori mai depărtați mie. Sper să reușim, poate în luni, poate în ani, să nu ne mai lăsăm colmatate izvoarele cunoașterii și trăirii de nicio răutate și să ne redescoperim bucuriile mici, cuminți și pline de Har. Pentru că în toată gâlceava de acum avem nevoie, fundamental nevoie, să ne aducem aminte de Domnul și Dumnezeul nostru. În liniște singura Bucurie, la necaz singurul Reazăm.

Sper din toată inima ca parte din textele acestea să-și găsească loc în inima Voastră, în taina Întâlnirii cu Dumnezeu.

Preot Constantin Necula

Gânduri

Fără de El, pierim...

Când le scrie contemporanilor săi pentru a limpezi noțiunea și conținutul Bisericii, Sfântul Clement Romanul (92-101) așază pe inima lor aceste cuvinte: „Fraților, dacă vom face voia lui Dumnezeu, Tatăl nostru, vom face parte din Biserica cea dintâi, cea duhovnicească. Cea creată înainte de soare și lună; dar dacă nu vom face voia Domnului, vom face parte din Scriptura care zice: *A ajuns casa Mea peșteră de tâlhari* (Matei 21, 13). Să alegem deci să facem parte din Biserica vieții, ca să ne mântuim”. Adresat tot Corintenilor — *Omilia numită a II-a Epistolă către Corinteni*, vol. *Părinți și Scriitori Apostolici*, 1979, p. 100 —, îndemnul menținerii creștinilor în Biserica Duhului pare astăzi, ca mereu, tot mai actual. Locuind în Trupul lui Hristos cel Răstignit, creștinul nu poate fi indiferent Jertfei care i-a dăruit „locuirea”. Curăția spirituală a omului-creștin se hrănește, așadar, din așezarea în ordinea propusă de Dumnezeu-Omul. De aici fundamentul rămânerii în rugăciune și așezării permanente în pocăință, în părerea de rău pentru păcatul care te îndepărtează de original. De păcatul care îți fură liniștea, isihia. Pentru omul modern, poate, dacă vorbim detașați, ca din cărți și citări, despre aceste realități,

nu spunem mare lucru. Obișnuit cu rugăminte ori cu așezarea în poziția socială de a fi rugați de ceilalți pentru a obține cutare sau cutare lucru, omului de astăzi îi este greu să-și trăiască robia cu aere de libertate ori ispita de Dumnezeu al lucrurilor mici. Redimensionarea vieții lui vine din duhul de cumințenie al rugăciunii. De aceea trebuie încurajat, însoțit de-a dreptul, să se roage. Țineți minte, sunt convins, că pe când încă gânguream, cei care ne iubeau și ne îngrijeau înțelegeau mereu ce anume vrem. Nu le scăpa niciun zgomot, oricât de mic, un susur să fi fost, la care să nu reacționeze. Crescând, devenind noi înșine părinți ai copiilor noștri, am dobândit aceeași ascultare de zvon de gângurit și nopțile noastre, pentru mulți cele dintâi privegheri în sensul nipticilor isihasti, au devenit cele dintâi făptuiri de împlinire duhovnicească. Iar când am descoperit articularea cuvintelor, ni s-au împreunat și mâinile în rugăciune.

Așa să mărturisim și astăzi oamenilor. Că rugăciunea și liniștirea sunt aripile așezărilor noastre în cerul de lumină al Bisericii celei pline de Duh. Este o provocare duhovnicească adresată puterii noastre, ca fii ai Bisericii, creștini asumați — cum deseori ne place să spunem — de a ne pocăi, de a ne cere iertare pentru rănilile făcute celorlalți și de a spăla în lacrimi păcatele ce ne-au rupt de forța convertitoare a cuvintelor. Pocăință nu în cuvinte meșteșugite, ci în chilia de înțeleaptă liniște a rugăciunii, care te duce față către față cu Dumnezeu. Fondul de vorbărie al lumii care a erodat în timp cuvintele iertării astupă cu zgura minciunilor orice sens adânc al pocăinței și al

părerii de rău. De unde neliniștea noastră. Deși rostim și cerem iertarea, ea nu vindecă de nepace sufletul nostru. El rămâne oarecum dependent de răspunsul celuilalt, care face aceeași greșală ca tine. Nu caută să îndrepte propria ruină sufletească ori dărăpănarea sufletului său. Caută mereu să îndreptățească reacția sa. Așa cum noi ne îndreptăm păcatul. Or, într-o lume a îndreptățirii omului, e tot mai greu să vezi partea lui Dumnezeu, mesajul Său de iubire. Fără El ca Biserică, pierim.

Pentru ce cugetați rele în cugetele voastre? (Matei 9, 1-8)

(Duminica a 6-a după Rusalii)

Iisus revine din ținutul Gadarei. Fusese rugat să plece. O teamă lipsită de bucurie îi făcuse pe bieții cetățeni ai regiunii să ceară Mântuitorului să părăsească locul lor. Ai sentimentul că binele făcut de El îndrăciților nu e bine primit. Senzație pe care și-o creează și textul Evangheliei din Duminica aceasta. Trecând marea Tiberiadei, Hristos vine către Capernaum — pe care abia ce-l părăsise, atinsese în zori Gadara și revenise — după o zi de lucru epuizantă, dacă vă amintiți. Vindecase un lepros, sluga unui sutaș, soacra lui Petru și alți bolnavi (Matei cap. 8). Pare că unii dintre cărturari uitaseră aceasta cu totul. De aceea reacția lor la vindecarea unui slăbănog adus pe pat dinaintea Lui — „Îndrăznește, fiule! Iertate sunt păcatele tale! (Matei 9, 2) — incită la gânduri de hulă pe cunoscătorii literei Legii. Ce nu știau din Lege — sau știau dar obturau cu frică — era că Domnul era și cunoscătorul inimilor lor, gândurilor lor. Prin aceasta se vădea a fi Dumnezeu Întrupat. Prin această cunoaștere care lor și multora, infinit de mulți parcă, le este cu totul străină. Un Dumnezeu Care vede în gândul lor nu era chiar de ici de colo în conștiința celor care pare

că aveau sub control și gesturile și gândurile oamenilor din jurul lor. Or Hristos tocmai prin aceasta Se descoperă ca fiind Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu Adevărat din Dumnezeu Adevărat. Deseori credem că minunea este vindecarea slăbănogului. Și fără nicio îndoială este. Dar mai mare îmi pare, în ochii mei, vederea în mintea unor oameni complicați, plini de formalisme și stimă de sine. Care ar fi trebuit numai să-și lase mintea să gândească și să identifice în comportamentul Domnului Iisus tot ceea ce citiseră despre Mesia în cărțile lor sacre. Nu e vorba deci de oameni proști ori neinstruiți. Ci de oameni răvășiți, pierduți din sensul pentru care trăiseră cunoașterea.

Întâlnirea Domnului cu răutatea noastră pare fără iertare pentru noi. Cum de ne pierdem mereu în amănunte inutile dinaintea grandorii lui Dumnezeu, dinaintea Iubirii Lui. Prea plini de noi, Îl punem mereu la colț pe Dumnezeu. Generație după generație. Neam cu neam. Ca și cum El ar fi greșitul nostru. Desigur că i-a agitat pe cărturari Hristos când i-a dăruit slăbănogului ca semn de vindecare iertarea de păcate. Pentru că iertarea pe care o propovăduiau ei și, vai, și noi, câteodată, era un fel de târguială cu Dumnezeu. Noi facem, Tu vezi și — iertare de cuvânt — ne „aplauzi” pentru faptele noastre. Prin care, nu, nu Te lăudăm pe Tine, și nici nu avem de gând, ci ne umplem noi de respectul oamenilor. Noi suntem mai importanți dinaintea Domnului decât Domnul Însuși. Nu căutați simplu la ceea ce scriu. Încercați să priviți împrejur și în propriul adânc și veți vedea că „sindromul Gadara” încă ne contaminează. Ce mi se pare important în

povestea acestei Duminici, așadar, este ridicarea noastră din slăbănogeață cu riscul asumat de Hristos de a fi „urecheat” de „urechiștii” credinței. Cei care nu simt cum Dumnezeu le ascultă gândurile. După cuvântul Avvei Antonie, cel din Pateric: „Oriunde vei merge, pe Dumnezeu să-L ai înaintea ochilor tăi totdeauna; orice vei face, să ai din Sfintele Scripturi mărturie; și în orice loc te vei așeza, să nu te muți repede de acolo. Acestea trei păzește-le și te vei mântui”. A avea pe Dumnezeu înaintea ochilor înseamnă, printre altele, și a avea tăria de te lăsa privit de El. Uneori chiar în situațiile în care ai vrea să nu fii văzut, în care ai vrea ca El să nu te vadă. E transparența de Duh care ne însoțește în toate misiunile noastre, în clipele noastre de furtună lăuntrică ori însoțire sufletească. Care ne poate ajuta, încurajându-ne din miezul sufletului, atunci când îngăduim aceasta.

Mă întreb de ceva ani de ce se răstesc la Dumnezeu cărturarii și fariseii lumii moderne. Mai ales că ei susțin că a crede este o formă de prostie, de eșec intelectual. Ori că actul credinței este o inutilitate absolută. Nu sunt primii. Dacă fariseii și cărturarii din paginile Scripturii au o oarecare scuză, legată de educație și cultura tradițională, pe cei din zilele noastre nu-i înțeleg. Dar, sigur, e strict problema mea. Sunt susținătorii tuturor libertăților, mai puțin a Libertății de a crede. Sunt trăitori în toate comploturile și teoriile conspiraționiste, mai puțin în adevărul Scripturii. Așteaptă mereu încă un colț de carieră, un fragment de statuie ce să și-o ridice. Nu au nicio teamă, zic, până li se cere curajul de a trăi. Căci nu de moarte par să fie temători

—oricum clipa aceea o trăim fiecare pe cont propriu —, ci de viață, de forța aceea care te ridică din moarte și din slăbănog te face viu, sănătos, bucuros într-o lume de fals nefericiți. Aici e lecția Scripturii acesteia! Omul răvășit de boală află vindecare în Hristos prin voia și mila Acestuia. Dar omul răvășit de propria sa părere de sine nu află vindecare, ci numai tensiune și lipsă de rod. După spusa unui Bătrân din Pateric: „Omul care are înaintea ochilor moartea, în tot ceasul, biruiește micimea sufletească”. Slăbănogul nostru de azi nimic nu avea afară de vederea morții sub ochii săi copleșiți de tristețe și așteptare. Hristos Se vădește că nu a venit să pună la punct dracii și nici oamenii să-i autentifice în ifosele lor. Ci a venit să biruiască moartea, în multele și variatele sale chipuri. Care dintre cei ce-L critică vehement pe Hristos ne însoțesc unde ne însoțește El? Câte din spusele lor se validează în timp cât cuvintele Lui, Logosul Întrupat? Câte din gesturile Sale simple le-au lăsat nejudicate ori nesmintite oamenii ce nu sunt în stare, altfel, să facă un gest de tandrețe și omenie? Să ne înțelegem. Există un bun simț al necredinciosului care gândește cuminte la starea sa mai mult decât a lumii, la neputința de a iubi mai mult decât la falsificarea iubirii. Există o lipsă de credință a omului modern care apropie sufletul de identificarea foamei de Hristos. Așa cum credința nu poate fi paradă, nici necredința nu poate fi paradă. Când doar ne judecăm fără să ne cunoaștem, nu despre credință ori necredință e vorba. Ci de răutate, mereu snoabă și autosuficientă. A nu-L alunga pe Hristos din cetate înseamnă a-I îngădui să lucreze. Să ierte. Să ne mântuiască.